

Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas krūts vēža pacientu dzīvildzes rādītāji

*Timurs Salimbajevs, Arvīds Irmejs,
Edvīns Mīklaševičs, Jānis Gardovskis*

Rīgas Stradiņa universitāte, Onkoloģijas institūts, Latvija

Ievads. Krūts vēzis ir visbiežākais ļaundabīgais audzējs sievietēm Latvijā. 2012. gadā krūts vēzis bija konstatēts vairāk nekā 1100 pacientēm. Pēdējos gados pasaulē mirstība no krūts vēža ir samazinājusies. Tomēr Latvijā diemžēl krūts vēzi bieži diagnosticē novēloti. Līdz ar to mirstības rādītāji, salīdzinot ar Rietumeiropas datiem, ir joprojām augsti. 2011. gadā Latvijā mirstība no krūts vēža sievietēm bija 17,8% – visbiežākais vēža izraisītais nāves cēlonis.

Darba mērķis. Pētījuma mērķis ir aprēķināt Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā ārstēto krūts vēža pacientu dzīvildzes rādītājus atkarībā no slimības stadijas, histoloģiskā un molekulārā tipa un salīdzināt iegūtos rezultātus ar Rietumeiropas dzīvildzes rādītājiem.

Materiāls un metodes. Pētījumā tika analizēti 377 krūts vēža pacientu dati, kas bija iegūti no vēža reģistra un Onkoloģijas institūta datu bāzēm. Pacientes tika ārstētas Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā laika posmā no 2005. gada līdz 2010. gada jūnijam. Lai aprēķinātu izmeklēto pacientu dzīvildzi atkarībā no slimības stadijas, morfoloģiskā varianta un citiem faktoriem, materiāls katrai konkrētai analīzei bija sadalīts atsevišķās grupās.

Rezultāti. Laika posmā no 2005. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 30. jūnijam 377 izmeklēto pacientu grupā trīs gadu laikā no diagnozes uzstādīšanas brīža no krūts vēža nomira 48 pacientes, bet laika periodā no trim līdz pieciem gadiem no krūts vēža nomira 77 pacientes. Statistiski izvērtējot datus, P. Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas krūts vēža pacientu relatīvā trīs gadu dzīvildze visu vēža stadiju pacientiem kopā ir 87,3%. 216 pacientu grupai, kas bija ārstētas no 2005. līdz 2008. gadam, bija atsevišķi aprēķināti relatīvie 3 un 5 gadu dzīvildzes rādītāji visu vēža stadiju pacientiem kopā, un tie bija 85,2% un 75,5%. Rezultātā tika konstatēts, ka Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas krūts vēža pacientu trīs gadu dzīvildze visu vēža stadiju pacientiem kopā vairāk atbilst Rietumeiropas piecu gadu dzīvildzes rādītājiem. Savukārt piecu gadu dzīvildze bija ievērojami mazāka nekā Rietumeiropas piecu gadu dzīvildzes rādītāji. Tika konstatēts, ka 117 (31%) pacientiem krūts vēzis bija diagnosticēts novēloti – III un IV stadijā. Izvērtējot izmeklēto pacientu dzīvildzes rādītājus atkarībā no slimības stadijas un salīdzinot iegūtos rezultātus ar Rietumeiropas rādītājiem, nozīmīgu atšķirību nebija un rādītāji bija relatīvi vienādi. Izvērtējot krūts vēža pacientu dzīvildzes rādītājus atkarībā no morfoloģiskā tipa un diferenciācijas pakāpes duktāla vēža gadījumā, būtiskas dzīvildzes atšķirības, salīdzinot ar Rietumeiropas datiem, nebija. Līdzīgi, analizējot krūts vēža dzīvildzi atkarībā no molekulārā tipa, arī bija konstatēts, ka nav nozīmīgu atšķirību starp Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas rādītājiem un Rietumeiropas rādītājiem.

Secinājumi. Pētījumā iegūtie rezultāti liecina, ka Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcā ārstēto krūts vēža pacientu dzīvildzes rādītāji atkarībā no slimības stadijas būtiski neatšķiras no Rietumeiropas dzīvildzes rādītājiem un ir relatīvi vienādi. Savukārt Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas krūts vēža pacientu relatīvie 3 gadu dzīvildzes rādītāji visu vēža stadiju pacientiem kopā ir mazāki nekā Rietumeiropas rādītāji, jādodomā, tādēļ, ka Latvijā joprojām ļoti liela daļa pacientu tiek diagnosticēti III un IV stadijas vēzis, kas savukārt būtiski ietekmē slimības prognozi un pasliktina relatīvos dzīvildzes rādītājus.

V